IQRO JURNALI / 2023
GUVOHNOMA № 060680
E-ISSN : 2181-4341
https://wordlyknowledge.uz
IMPACT FACTOR(SJIF) : 3,934

IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 7,245
SPECIAL ISSUE, VOLUME 5, ISSUE 2, 2023

BOSHQARUV TIZIMIDA NAZORAT

A. Xushvaqov
O‘zbekiston davlat san’at va madaniyat
instituti “Madaniyat va san’at menejmenti”
kafedrasi katta o ‘qituvchisi

Annotatsiya
Menejmentni boshqarish san'ati sifatida tushunish faktga asoslanadi tashkilotlar murakkab ijtimoiy-texnik tizimlar ekanligi, ularning faoliyati ko'p va xilma-xil omillar, tashqi, ham ta'sir qiladi va ichki muhit.

Kalit so‘zlar
Investitsion, Menejmentn, loyiha, mablag’biznes, iqtisod, iste’molchi.

Аннотация
Понимание менеджмента как искусства управления базируется на фактах Организации представляют собой сложные социотехнические системы, на их деятельность влияют многочисленные и разнообразные факторы как внешней, так и внутренней среды.

Ключевые слова
Инвестиции, Менеджмент, проект, финансовый бизнес, экономика, потребитель.

Abstract
Ponimanie menedzhmenta kak iskusstva upravleniya baziruetsya na factax Organizatsii predstavlyayut soboy slojnye sotsiotechnicheskie sistemy, na ix deyatelnost vliyayut mnogochislennye i raznoobraznye faktori kak vneshney, tak i vnutrenney sredy.

Keywords
Investment, management, project, financial business, economy, consumer.

Boshqarishning quyidagi turlari ajratiladi: dastlabki, joriy,final. Dastlabki nazorat ish boshlanishidan oldin amalga oshiriladi. Asosan u vosita - bu ma'lum qoidalar, tartiblar, xulq-atvor yo'nalishlarini amalga oshirish; muvofiqligi tashkilotga ma'lum bir yo'nalishda rivojlanishiga imkon beradi. loyihalarning mantiqiy asoslari o'rganilishi ko'zda tutilgan.

Yangi loyihalarni amalga oshirish imkoniyatlari, investitsion loyiha uchun biznes-reja ularning maqsadga muvofiqligi uchun dastlabki iqtisodiy asoslashni nazarda tutadi; ularni amalga oshirish va kutilayotgan zarur xarajatlarni keyingi rejalashtirish

qanday bo'lmasin, biznes-rejani ishlab chiqishda uni hisobga olish va muvozanatlash kerak, barcha manfaatdor tomonlarning manfaatlari: biznes g'oya tashabbuskori; biznes-rejani ishlab chiquvchi; potentsial investorlar, kreditorlar, qaytishdan manfaatdor sheriklar foyda bilan investitsiya qilingan mablag'lar; ehtiyojlarini belgilovchi organlar va hududni rivojlantirishning ustuvor yo‘nalishlari, tadbirkorlikning ayrim yo‘nalishlari; pudratchilar; iste'molchilar.

Tashkilotlarning iqtisodiy va moliyaviy faoliyati jarayonida doimiy bir nechtadan birini tanlash zarur bo'lganda vaziyatlar yuzaga keladi mumkin bo'lgan harakat yo'nalishlari. Bozor iqtisodiyoti sharoitida noaniqlikning yuqori darajasi mavjud.

Bozor sub'ektlarining iqtisodiy xatti-harakatlari. Shuning uchun bu yerda usullar muhim rol o'ynaydi, istiqbolli tahlil, asosida boshqaruv qarorlarini qabul qilish imkonini beradi, kelajakda

yuzaga kelishi mumkin bo'lgan vaziyatlarni baholash va bir nechta muqobil variantlardan tanlash yechim variantlari samarali boshqaruv qarorlarini ishlab chiqish va amalga oshirish mahsulotlar raqobatbardoshligini ta'minlashning eng muhim shartidir.Tashkilot va tashkilotning o'zi bozorda, shuningdek, optimal tuzilmani yaratish tashkil etish, asosli kadrlar siyosatini amalga oshirish va boshqalarni ratsionalizatsiya qilish tashkilot faoliyatining jihatlarini o ‘rganiladi.[1]

To'g'ri va samarali boshqaruv qarorini tanlash iqtisodiy, tashkiliy,huquqiy, texnik, axborot, mantiqiy, matematik, psixologik va boshqa jihatlar. Shunday qilib, boshqaruv qarorlari doimiy ravishda qabul qilish usulidir.

Boshqaruv quyi tizimining boshqariladigan quyi tizimga, ya'ni sub'ektga ta'siri boshqaruv ob'ektiga boshqarish, ko'zlangan maqsadlarga erishish yuqoridagilardan kelib chiqib, menejmentga quyidagi ta’rifni berishimiz mumkin.

Tashkilotdagi boshqaruv qarori sub'ektning harakatidir boshqaruv (tashkilot rahbari yoki menejerlar guruhi), maqsadli tashkilotni rivojlantirish uchun bir nechta muqobil variantlardan bitta variantni tanlash; eng kam xarajat bilan belgilangan maqsadlarga erishishni ta'minlash. Ilgari ko'p marta sodir bo'lgan an'anaviy yechimlar; Ushbu holatda allaqachon mavjud bo'lgan alternativlardan birini tanlashingiz kerak; noan'anaviy, nostandart boshqaruv qarorlari; ularning ishlab chiqarilishi yangi muqobil variantlarni izlash bilan bog'liq. Shu munosabat bilan an'anaviy, tipik, takrorlanuvchi boshqaruv qarorlari rasmiylashtirilishi mumkin, ya'ni ular oldindan qabul qilinishi va amalga oshirilishi mumkin ma'lum bir algoritm. Shuning uchun, rasmiylashtirilgan boshqaruv qarori oldindan belgilangan ketma-ketlikni bajarish natijasini ifodalaydi harakatlar.

Masalan, mashina va uskunalarni ta'mirlash jadvali tuzilganda, u asoslanadi.
Uskunalar miqdori va o'rtasidagi munosabatlarni belgilaydigan standartdan
ta'mirlash ishchilari soni. Shunday qilib, agar ma'lum bir tashkilotning mashinasozlik ustaxonasida yuz birlik uskunalar ishlaydi va unga texnik xizmat ko'rsatish standarti har bir hisobda 10 birlikni tashkil qiladi har bir ta'mirlash ishchisiga, keyin bu ustaxonada o'nta ta'mirlash ishchisi bo'lishi kerak.Bundan tashqari, agar mablag'larni qimmatli qog'ozlarga investitsiya qilish masalasi hal qilinayotgan bo'lsa, unda qimmatli qog'ozlar nima berishiga qarab ularning alohida turlaridan tanlov amalga oshiriladi investitsiya qilingan kapital uchun maksimal foyda olish imkoniyati. Qaror qabul qilishni rasmiylashtirish natijasida samaradorlik darajasi oshadi xatolar ehtimolini kamaytirish, shuningdek, tejash orqali boshqarish vaqt, chunki bu yechimni noldan boshlab ishlab chiqishning hojati yo'q. Natijada, tashkilot rahbariyati rasmiylashtirishga harakat qilmoqda tizimli ravishda takrorlanadigan vaziyatlarda boshqaruv qarorlari ushbu tashkilotning faoliyatiga kiradi. Boshqaruv qarorlarini rasmiylashtirish muayyan qoidalar, ko'rsatmalar, standartlarni ishlab chiqishdan iborat, vakolatli boshqaruv qarorlarini qabul qilish va amalga oshirish imkonini beradi.

Takrorlanuvchilar bilan bir qatorda, ilgari ko'rilmagan atipiklari ham mavjud. rasmiy ravishda hal qilib bo'lmaydigan holatlar. Ko'pgina boshqaruv qarorlari ushbu ikki turga to'g'ri keladi,bu ikkalasini ham rasmiylashtirilgan holda ishlatishga imkon beradi usullar, shuningdek, ushbu yechimlarni ishlab chiquvchilarning o'z tashabbusi bilan bog’liq.

Boshqaruv qarorlarining sifati va samaradorligi darajasi bilan belgilanadi muammolarni hal qilish metodologiyasining asosliligi, ya'ni yondashuvlar, tamoyillar va usullari. **Tashkilotlarning iqtisodiy boshqaruvini tahlil qilish bunga imkon beradi quyidagi yondashuvlarga bo'lgan ehtiyoj:**

[1] **А. Н. Алексеев [и др.]. – Москва : Юрайт, 2011. – 690 с**

murakkab integratsiya, marketing, funksional, dinamik, reproduktiv, jarayon, normativ, miqdoriy(matematik),ma'muriy xulq-atvor; vaziyatli. Ushbu yondashuvlarning har biri boshqaruv jarayonining yo'nalishlaridan birini ifodalaydi. Keling, ularga qisqacha tavsif beraylik. Integratsiyani boshqarish yondashuvi o'rganish va mustahkamlashni o'z ichiga oladi alohida quyi tizimlar va boshqaruv tizimining elementlari o'rtasidagi munosabatlar va shuningdek, boshqaruv ob'ektining hayot aylanish bosqichlari o'rtasida, individual o'rtasida boshqaruvning vertikal darajalari va nihoyat, alohida sub'ektlar o'rtasida gorizontal boshqaruv elementlari. Marketingni boshqarish yondashuvi menejmentning yo'nalishini ta'minlaydi har qanday muammolarni hal qilish kontekstida iste'molchi uchun quyi tizimlar. Asosiy mezonlar marketing yondashuvi quyidagilardan iborat: boshqaruv obyekti sifatini talablarga muvofiq oshirish iste'molchilar; sifatni yaxshilash hisobiga iste'molchi uchun tejamkorlik;masshtab omillari hisobiga o'z ishlab chiqarishida resurslarni tejash ishlab chiqarish, ilmiy-texnikaviy taraqqiyot, shuningdek, ilmiy asoslangan nazorat qilish tizimlari kiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Н. Алексеев [и др.]. – Москва : Юрайт, 2011. – 690 с.
2. Менеджмент : учебник / редкол.: С. Ашмарина [и др.]. – Москва : Рид Групп, 2011. – 576 с.
3. Менеджмент : учебник / Ю. Кузнецов [и др.]. – Санкт-Петербург : Экономика, 2010. –

WORDLY KNOWLEDGE